

N:o 160.

Af Herr H. Larsson från Gefleborgs län: Angående användandet af bankovinsten.

Riksbankens rätt att ensam utgifva sedlar, som för mynt i riket må erkännas, har länge, alltsedan den så kallade realisationen, blott varit illusorisk, churuväl grundlagen långt derförinnan föreskrifvit detta. Sedan numera till följd af ett inbilladt behof "oktrojer" af regeringen beviljats åt enskilda personer att idka bankrörelse med sedelutgifningsrätt, i den falska föreställningen att landet i allmänhet dermed gagnades, och det sig visat att hvarken industri eller jordbruk erhållit synnerlig fart genom dessa nu snart i trettio år "välbeprövade" inrättningar, läser hvarje patriot finna, att den makt som kapitalet redan i sig sjelf eger icke vidare bör ökas genom beviljande af monopol. Den nyare national-ekonomien har utvisat ett annat sätt att lösa den ekonomiska gåtan af fri samfärdsel och lättare transaktioner inom ett större samhälle. Historien derom hörer emellertid icke hit. För såvidt den kan tillämpas på våra enskilda förhållanden torde det dock anses lämpligast att staten, på sätt vår grundlag, som ofvan blifvit nämndt, tyckes afsett, måtte behålla en central penninganstalt, Riksbanken, hvilken i tider af nød kan i likhet med franska banken genom sin exklusivitet gifva landet *nödig kredit*, utan hinder af enskildes sträfvande deremot, eller ens infall af fiende. Som likväl nuvarande förhållanden icke brådstörtadt kunna ändras till följd af gällande föreskrifter och med afseende å det stora intresse, som dermed förknippas är det måhända lämpligt att för närvarande btott till virnande i framtiden af ofvan antydda ändamål föreslå, det Riksdagen ville besluta att Riksbankens odisponerade vinst, såväl den nu befintliga som den hädanefter uppkommande, må, intill dess annorlunda bestämmes, årligen få behålla en tredjedel eller trettiofire och en tredjedels procent till bankens konsolidering.

Stockholm den 23 Januari 1874.

Hans Larsson,
från Gefleborgs län.